

Bibliothèque numérique

medic@

**Eclancher, Jean-Raymond - candidat /
Gallée, Pierre-François - président. -
De secundinarum ab utero expulsione**

1786.

***Paris : Typis Michaelis Lambert,
Regii Chirurgiae Collegii
necnon Academiae Typographi,
viâ Cithareâ,***

Cote : ms 2346, n°10

D E
SECUNDINARUM AB UTERO
EXPULSIONE.
DISSERTATIO
ANATOMICO-CHIRURGICA.

*HANC DISSERTATIONEM, DEO JUVANTE, & Præside
M. PETRO-FRANCISCO GALLÉE, Artium liberalium & Chi-
rurgiæ Magistro, saluberrimæ Facultatis Medicinæ Andegavensis
Doctore Medico; tueri conabitur JOANNES-RAYMUNDUS
ECLANCHER, Petrocoricensis, præclaræ Artium Facultatis
in almâ Universitate Parisiensi Magister, in Scholis Regiæ
Prædiciis, necnon in Nosocomio vulgò dicto la Salpêtrière, olim
Alumnus, Theses Auctor.*

*Die Sabbati, 5ª mensis Augusti, anno R. S. H. 1786, à sesqui-
secundâ post meridiem ad septimam.*

P A R I S I I S,
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.
PRO ACTU PUBLICO,
ET
MAGISTERII LAUREA.

Typis MICHAELIS LAMBERT, Regii Chirurgiæ
Collegii, necnon Academiæ Typographi, viâ Cytharæâ.

M. DCC. LXXXVI.

DE
SECUNDINARUM AB UTERO
EXPULSIONE.
DISSERTATIO
ANATOMICO-CHIRURGICA.

EFFLUXERUNT Amnii aquæ ; in lucem editur fœtus , re-
fecatur funiculus umbilicalis , viget puerpera : nondùm adim-
pletur Naturæ votum ; debent etiam eliminari secundinæ : quo-
nam verò tempore , quonam modo , in dissertatione discepta-
turi sumus. Ut autem res clariùs illucescat , pauca de Anatomîâ
præmittere operæ pretium est.

A

[Viscus cavum, vesicam urinariam inter & intestinum rectum, quibus laxè adhæret, regione in hypogastricâ situm, excipiendo fœtui dicatum, Uterum vocant Anatomici. Ipsi pars superior & amplior, fundus dicitur; cujus è lateribus duo canales exeunt, tubarum *Fallopii* nomine insigniti, ad parva corpora oblonga, quæ ovaria nominantur, tendentes; pars media corpus appellatur; inferior seu cervix rimâ transversâ tumidis labiis comprehensâ, aperitur, ob formamque os tinæ vocatur; in parturientibus autem magno donatur orificio circulari, mucro abundanti obfuso, intrâ vaginæ parietes quibus annectitur, aperto.

UTERI cavitas quandoque bipartita, plurimis est pertusa poris vasorumque ostiis, lympham sanguinemve, pro circumstantiis, stillantibus; in illa quoque tubarum *Fallopii* collique orificia interna patent.

MEMBRANAM exteriorem utero præstat peritonæum, cujus variæ reflexiones, duo ligamenta lata, quæ tubas *Fallopii*, uterumque lateraliter amplectuntur, efformant; rotunda etiam duo alia sunt, quæ è fundo uteri exoriuntur, & per annulum musculi obliqui majoris exitum sibi parant, & in adipe evanescent. Interiorem verò membranam, villosam, flocculentam ipsi præbet epidermis.

HUJUS visceris fabricæ intimæ accedunt vasa lymphatica, nervosa, sanguinea, & sinus, quorum tantus est diameter versùs gestationis finem, ut digiti extremitatem facillè admittere possent: accedunt etiam tela cellulosa, in gravidis laxa, in vacuis densè stipata, fibræque musculares attendenti apparentes, quarum magna pars à fundo uteri ad collum extenditur; sunt tamen obliquæ, transversæ, decussatæque aliæ, & in circellos imprimis in fundo dispositæ.

PLACENTA, funis umbilicalis, chorion & amnios continentur utero gravido; hæ partes secundinarum nomine designantur, ex eo quòd secundo partu ut plurimum excernantur.

PLACENTA corpus est spongiosum, orbiculare, uteri fundò, inter chorii duplicaturam, sæpè-sæpiùs hærens, vasis sanguineis, venosis & arteriosis cum textu celluloso intertextis, constans, duabusque faciebus; convexa una, quæ chorii laminâ obducitur, quæque superficièi internæ uteri, mediantibus lobulis numero indefinitis, sinus uterinæ substantiæ ingredientibus, humoremque lymphaticum exfugentibus, adhærescit; concava altera, inæqualis, fœtum ipsiusque alia involucra spectans: hanc super omnia placentiæ vasa in tres truncos ingentes cœunt, binas arterias umbilicales dictas, venamque ejusdem nominis, constituentes, ex quarum unione funiculus, umbilicalis nomine notus, exurgit, semi-ulnam circiter longus, varios in gyros plicatus, cellulosa telâ & membranâ quæ amnio continuatur circumdatus: fœtus umbilicum subit, tuncque in sinum venæ-portarum abit vena; arteriæ verò in primarias iliacarum divisiones inferuntur.

MEMBRANÆ duæ fœtum ipsiusque aquas involvunt; exterior una, interior altera: prima villosa, vasculosa, porosa, internam uteri substantiam duasque placentiæ facies immediatè regit, hisque satis firmiter conglutinatur; chorion dicitur: secunda, tunica tenuis, pellucens, vix vasculosa, priori subjicitur & cohæret; aquæ quibus innatat fœtus eam undiquè alluunt: amnios audit.

VASA sanguinea uterum omniaque fœtus involucra dædaleis distributionibus irrorantia, & inter se communicantia, ab umbilicalibus, hypogastricis & spermaticis oriuntur.

HÆC de Anatomia satis sunt, ut clarè constet maxima oriri mala, si tempore debito non extrahantur secundinæ, quæ ab auctoribus aliandè fusè descriptæ sunt: iis itaque examinandis hîc longius inharere supervacuum.

MULTUM inter auctores & practicos, utrùm secundinæ statim ac fœtus ab utero exclusus fuerit, sint avellendæ nec-ne, disputatum est: variant opiniones; suam quisque tuetur: nostram

A ij

quoque exponemus. Si rem non enodaverimus, lirem tantisper componere conabimur. Qui de citâ secundinarum avulsione cogitant, iis nostrum non præbemus assensum; ista enim operatio maximam puerperæ inferre potest noxam: tunc reipsâ temporis non maximè coarctantur uterinorum vasorum orificia; lobuli placentæ de uteri sinibus nondùm exeunt, his adhuc plus minusvè firmè adhærent, flocculi chorii utero adhuc connectuntur, ex quibus omnibus certum imminere periculum vel præsens vel futurum, si in secundinis extrahendis tam inconsiderata praxis admitteretur, nobis colligere liceat; dum enim nondùm solutam placentam protrahere tentant, sive illud fiat funiculum umbilicalem attrahendo, sive immisâ in uterum hiantem imprudenti manu, fieri non potest quin uterus trahatur, irritetur, lædaturve: proindè nil mirum si sanguinis insigne profluvium ex patulis vel abruptis vasis, vitam mulieris in discrimen quandoque adducens, veniat; nil mirum si invertatur uterus, eò periculosior inversio, quò fuit improvisior: tunc reipsâ stupent omnes, stupet & ipse persæpè obstetricans; jugiter distillat sanguis; incassum implorat opem puerpera; deficiunt vires, crebra patitur animi deliquia; aurium tinnitus, sudores frigidi superveniunt, vitæque cum sanguine fugit. Fatendum tamen tam funestâ eam semper non corripî hæmorrhagiâ; non negandum etiam quandoque se coarctare uteri inversi orificium, partemque inversam stringere; undè, nisi statim reponi possit hæc pars prolapsa, opus arduum, citò inflammatur & in gangrænâ abit; ex hisque istam inversionem nunquam esse periculi immunem, concludendum. Et ut convulsiones uterique prolapsus taceamus, quid de vulneribus, inflammationibus hanc per praxim præproperam substantiæ uteri inflictis, dicemus? Sanane ex illis semper abierit mulier? nonne, minimâ occasione datâ, ulceribus, polypis, scirrhis, &c. ansam præbebunt? nonne anguis in floribus latens, undè

5
sapissimè causa non præsenfa tot morborum fœminas ociùs
feriùsve tam miserè excruciantium ?

Cum tanta hanc-ce methodum comitentur confectenturve
accidentia , aliam mitiorem , tutiorem , horumque malorum
immunem investigandam esse , nemo inficias ibit ; quod pensum
nostrum est , hocque pro viribus nostris absolvemus . Si igitur
parturientibus auxiliatricem manum porrigere cupias , quid arti
negatum sit , quid ei tribuendum circumspicias : nimiùm festi-
nantem praxim apage , Naturæque molimen fidenter speres :
illà duce obstetricans agat , nec turbet imprudens , nec moliatur
adversâ : si manu juvari velit , ad eandem salutis metam nisu
reciproco tendant , amicè conspirent , unà debellant ; felix
indè & certior sese manifestabit effectus . His imbutus præceptis ,
simul ac in lucem prodierit fœtus , abortivus vel non ; funem
umbilicalem reseca ; ex parte infantis eum alliges vel non , prout
debilis , fortis , plethoricusve fuerit ; ex parte verò matris , non
tantùm superfluum , sed & noxiam fore ligaturam judicamus :
liber igitur relinquendus , ut facilè fluat sanguis in placentâ con-
tentus , hæcque minus acquirat volumen , faciliùsque idcirco
foràs amandetur ; nec tamen idèd nocivam puerperæ hæmor-
rhagiam ex ea funiculi abscissi parte quæ à placentâ pendet
& non deligatur , pertimescas : variis enim experimentis ab auc-
toribus & à nobis summâ curâ institutis , constat , eam tantùm
modò sanguinis quantitatem effundi , quæ in placentâ dum adhuc
ei adhærebat infans , collecta erat ; sexcentis aliundè demonstratur
argumentis nullam sanguinis circulationem , gravidam inter
& secundinas , dùm fœtus in utero jacet , existere ; à fortiori , si
jam aliqua fibrarum uterinarum contractio supervenerit : reli-
quum negotium Naturæ committendum est , & ab utero sponta-
neam secundinarum expulsionem expectare ne dubites ; simul atque
enim suis è claustris erupit infans , vi fibrarum musculosarum se

contrahit variâ cum celeritate, pro circumstantiis puerperæque idiosyncrasiâ, uterus ultra modum adhuc distensus: fit densior; ipsius vasa arctantur, ipso facto minus adhæret placenta, brevique temporis spatio omninò solvitur, fit corpus extraneum actionem uteri perpetuò sollicitans, se contrahunt fibræ ut ab onere se liberent, magis ac magis comprimitur placenta, donec tandem ipsa & accessiones expellantur: tum vasa in minus lumen nitent, ad volumen propemodùm naturale sensim sine sensu redit uterus, heterogenea exprimit & evacuat, placidè fluunt lochia, omniaque ex Naturæ voto prosperè succedunt. Tunc mente quietâ consistas; quorundam auctorum practicoꝝque de miasmatum putridorum resorptione, de cervicis uteri constrictione expulsionì placenta adversâ, futilia dicta procul rejicias: quin imò, etiamsi constringeretur collum fœtu extracto, quod reverâ haud rarò in validis sanisque mulieribus contingit, quid inde colligendum foret, nisi quòd ad eliminandas secundinas quibus perdifficilis tunc pateret exitus, cunctandum sit, cum certâ comprobetur experienciâ alterno motu agere uterinas fibras, uterique orificio sese angustante, laxari fundum; collumque à fundi uteri contractionibus, quin priùs à secundinis aliisque heterogeneis fuerit vacuus, non quiescentis, relaxari & diduci? Ambigis adhuc in dubioque obstinatè hæres? primarum parentum historiam in memoriam revoces: in animalia ipsa, in multas pauperulas mulieres, in plurimas militum uxores, in meretrices; uno verbo, in omnes solis Naturæ viribus parturientes, oculos conjicias; nonne tamen efficaci nec turbulento nisu secundinas, adversarios malignosve humores sponte expellit naturalis uteri contractio? nonne tamen fruuntur valetudine periculosioribus & exitialibus malis suprâ memoratis rarò obnoxiiâ? Hoc certè tibi erit solatio, si præsertim attenderis hanc methodum esse generalem, admittendamque in illis casibus

tantum, ubi nullum subest periculum, ubi satis viribus instructa deprehenditur parturiens; quod ex præteritis & præsentibus facile noscitur, vigente adhuc utero & ad contractionem pronò, quam nullo labore percipies, si manum hypogastricæ regioni admoveas; tunc enim durissimum globum quem efformat se contrahens uterus, per integumenta senties; vel si digitum in uteri collum immittas, cujus fibrarum actio ipsam & uteri indicabit.

Ex dictis patet musculorum parturientis actionem solam semper sufficere non posse ad removendas ex utero secundinas; imò & etiam periculosam maximè, mortiferamve fore res ipsa docet, nisi quibusdam in casibus, de quibus unum aut alterum verbum dicemus, illi ars opitularetur.

QUANDOQUE exclusionem fœtus sequitur hæmorrhagia uterina ineluctabilis, sive planè avellatur placenta, seu ex parte tantum, sive sanguinis rivus, ex eo quòd super orificii matricis circumferentiam agglutinata hæreat placenta, oriatur, pro causæ uteri fibrarum atoniam agnoscat; quod non rarum in debilibus imprimis molliterque educatis mulieribus toto graviditatis tempore inertii torpentibus otio; de hacque certus eris, si durissimum globum, de quo suprà, non sentias; si è contrà abdomen flaccidum, non resistens, collumque uteri amplum, hians, nullæque actione donatum, deprehendas: in his hæmorrhagiarum generibus, quidquid sit de causâ, secundinarum expulsio solis Naturæ viribus non est committenda: uterus enim repetitis contractionibus quarum ope fœtum exclusit, sanguinisque effluvio jam debilitatus, eò ad actionem evaderet imbecillior, quòd vasorum ostia ad reactionem minimè apta, sanguinem undatim effunderent, quod fieri non posset quin magis-ac-magis debilitaretur uterus, & quàm brevi temporis intervallo parturientis anima, cum sanguine & viribus evola-

ret in auras , citissimum nisi adhiberet remedium in arte obf-
 tericiâ peritus : ille tanta sapissimè præcavet mala , corrigit nas-
 centia reparatque extrema , nec remediis immoratur internis ;
 tam imbellibus phaleratus armis , si malum adoriretur , victor
 non recederet. Malo urgente , urget auxilium ; nec mora : qui-
 busdam topicis adstringentibus & frigidis , variisque irritationi-
 bus internis incassum prius adhibitis , ad ultimam salutis anchoram
 tendit , chordam umbilicalem sinistrâ manu linteo sicco munitâ
 apprehendit & attrahit , dextraque manûs digitis in vaginam
 immissis , uteri collum irritat , funemque tensum dirigit ad locum
 insertionis placentæ & ad angulum quem axis uteri cum vaginæ
 axi efformat , probè attendendo , lenibusque motibus quaqu-
 versum secundinas extrahere conatur ; quæ si nimiam afferant
 resistantiam (non raram , si præfertim cum utero , ut aiunt au-
 ctores , conferruminantur , vel in peculiari quasi sacco ob inæ-
 qualem uteri contractionem incarcerationentur , vel si excluso fœtu
 convulsiones superveniant) à tractione desistit , statimque ocu-
 latam manum in cavum uteri immittit ; quâ mediante , ute-
 rinarum fibrarum actionem , pro re natâ , sollicitat : idem facien-
 dum , si abrupta fuisset chorda umbilicalis , digitisque placentam
 inter & uteri substantiam blandè collocatis , hujus cum istâ
 nexum , si quis adest , placidè prudenterque solvit ; quo peracto ,
 faventibus ægræ reviviscentis nixibus , secundinas attrahit , ha-
 rumque si fortè remanerent in utero particulae , nimio hunc
 mundandi studio , substantiam ipsius internam , pertractationi-
 bus intempestivis , non malè afficeret ; à Naturâ verò illarum
 expulsionem spontaneam fidenter expectaret.

POSSENT hæc auctoritatibus fulciri , ulteriùs deduci , expla-
 nari , & dictis plurima addi : nostræ verò dissertationis limites ne
 ultra progrediamur verant. Quæ supersunt dicenda , discepta-
 tionibus dilucidabuntur.

Hujus disquisitionis conclusio per se facillè patet , Naturæ scilicet motus & uteri contractiones ferè semper solas sufficere ad removendas ex utero secundinas ; in hâcque assertionem nec accusanda præjudicata opinio , nec quid pertimescendum , ubi ratio & experientia in unum conspirant.

